

Barnbokslut 2009

Trelleborgs kommun

Kommunstyrelsen

Många av de ärenden som behandlas i kommunstyrelsen har sin upprinnelse i andra nämnder och barnperspektivet har tagits i beaktande vid beredningen där. Barnchecklistan följer med ärendet hela vägen till kommunstyrelsen och i förekommande fall till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen har utsett Lizian Kyréus att vara ansvarig för att Barnkonventionen följs i Trelleborg. När Lizian lämnar sin anställning i kommunen i slutet av januari 2010 tas hennes arbetsuppgifter över av Karin Jeppsson.

Ungdomsberedning och ungdomsråd

Till kommunstyrelsen är knutet Barn- och ungdomsberedningen som består av ett 25-tal ungdomar i ålderna 13 till 18 år. På fyra skolor finns referensklasser knutna till ungdomsrådet, fler är på gång. Ungdomsrådet har bildat en egen styrelse. Under året har rådet haft besök av såväl politiker som tjänstemän som talat om olika aktuella frågor. Medlemmarna har deltagit i Fagerängsdagen, gjort en studieresa till riksdagen, bevistat ett seminarium på Europahuset i samband med EU-valet och även besökt Sveriges ungdomsråd.

Ungdomsrådet finns förutom på skolans First C lass, också på Facebook samt har en egen blogg.

Den politiska ungdomsberedningen har deltagit i ungdomsstyrelsens konferensturné i Landskrona, Entreprenördagarna på Drömmarnas Hus, konferensen Ungas Fritid, Ungdomsstyrelsens rikskonferens, seminarier och partnerskapsträff.

Ungdomsenheten

Ungdomsenheten överfördes till fritidsnämndens förvaltning vid halvårsskiftet. Under årets första sex månader arrangerades bland annat UKM, Ung Kultur Möts, i Parken samt Fagerängsdagen i och kring familjecentrat Backafall.

Folkhälsa

Under Våren 2009 gjordes en drogvaneundersökning. Elever i åk 9 och i gymnasiets åk 2 fick fylla i en enkät anonymt med frågor om tobak, alkohol och narkotika samt frågor om skola, hem och fritid. Totalt deltog 22 skånska kommuner i undersökningen. I Trelleborg besvarade 737 elever enkäten.

Sedan 2007 har tobaksanvändningen ökat, framför allt har fler elever rökt vattenpipa. Andel elever som någon gång har använt narkotika har också ökat sedan 2007, cannabis är den slags narkotika som har använts. Positivt är dock att berusningsdrickandet har minskat. Drogvaneundersökningen har bl.a. presenterats för Hälso- och Trygghetsrådet, i skolnämnden, för skolpersonal samt på föräldramöten.

Våren 2009 genomfördes provinköp av tobak och nikotinläkemedel. Fyra ungdomar, fyllda 18 år, deltog och försökte handla tobak eller

nikotinläkemedel utan legitimation. Handlarna var duktiga på att begära legitimation när det gällde nikotinläkemedel, men när ungdomarna försökte handla tobak var det betydligt enklare; det gick att handla vid fyra av sju försök. Det är 18-årsgräns som gäller på såväl tobak som nikotinläkemedel. Butiksägaren ansvarar för att alla anställda känner till lagen, men den som lämnar ut varan har ett personligt ansvar.

Flera skolor hade under 2009 föräldramöten på temat tobak, alkohol och narkotika. Dessa föräldramöten arrangerades i samarbete mellan skola, socialtjänst, polis och alkohol- och drogförebyggande samordnare. Syftet var att informera föräldrar om situationen i Trelleborgs kommun samt ge föräldrar tips på vad de kan göra för att förebygga barns och ungdomars rökning, alkoholdrickande och narkotikaanvändning.

Under hösten 2009 genomfördes en utbildning för ett antal av Bastionskolans gymnasielärare i metoden Classroom Management (CM), även kallad Ledarskap och förhållningssätt i klassrummet. CM är en av de metoder som skolor rekommenderas att använda inom ramen för drogförebyggande arbete. Att elever lyckas i skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna i syfte att förebygga droganvändning och andra normbrytande beteenden. Innehållet i CM bygger på att stärka det som är positivt och har ett särskilt fokus på kommunikationen mellan läraren och eleven.

Under året skrevs ett samarbetsavtal mellan Trelleborgs kommun och Polsområde Söderslätt. En del i detta samarbete syftar till att arbeta gemensamt mot droganvändning bland ungdomar. En speciell grupp med representanter från skolförvaltningen, fritidsförvaltningen, socialförvaltning och polis arbetar med detta.

Navigatorcentrum

Navigatorcentrum har som uppdrag att erbjuda samordnade insatser för unga i åldrarna 16 till 24 år. Målgruppen är unga som av olika anledningar hamnat utanför det reguljära systemet och där samordnade insatser från olika aktörer kan innebära att de kan finna en väg tillbaka in. Merparten av de unga förväntas inte ha fått fullständiga grundskole- eller gymnasiebetyg och ha liten eller ingen arbetslivserfarenhet.

Utöver den primära gruppen erbjuder Navigatorcentrum insatser för samtliga 16-24 åringar i Trelleborgs Kommun som vänder sig till centrat. I Trelleborg finns för närvarande cirka 4 650 unga i åldersgruppen.

I slutet av april anordnades en ungdomsvecka med och för ungdomar i Trelleborgs kommun, veckan sträckte sig från måndag till lördag. Under veckan anordnades bl.a. modevisning, hip-hopkväll, rockkväll och diktkväll. Parallellt med dessa aktiviteter hade ungdomarna möjlighet att ställa ut konst på Garvaregården samt möjlighet att utnyttja en mobil skateboardramp på Rådhusstorget.

Resultatet och återkopplingen var positiv. Navigatorcentrum har hjälpt till att starta upp en ideell skateförening, detta utifrån det stora intresset av att bygga en skatepark i Trelleborg. Arbetet med att söka extern finansiering för detta bygge kommer att fortsätta under 2010.

Kommunekolog och Agenda 21

Målet med kommunekologens arbete är att försöka bevara och utveckla närnaturen för framtiden, ta till vara de naturvärden som finns vid exploatering av nya områden och sprida information om de fina naturområden som finns i kommunen. Att ta ut barn och guida dem är ett sätt att få ökad förståelse för detta arbete. Några konkreta exempel under 2009:

- Naturundervisning ute med ca 300 elever (6-12 år) och deras lärare i Albäck. De har fått håva i en damm och lärt sig mer om samspel i naturen.
- Natur & kulturmiljöplan som går att användas som lärarhandledning i skolornas "hembygds kunskap"
- LEADER projekt, Ridled Söderslätt Trelleborgs kommun
- Dagvattengruppen som sökt alternativa lösningar för dagvattenhantering. På sikt kan det eventuellt bidra till fler vattenytor i närmiljön och därmed intressantare utemiljöer för barnen.
- Albäckstippen och lakvatten. Stora delar av rekreationsområdet Albäckskogen berörs.
- Smyge kärr. I den västra delen av Smyge kärr sattes fårstängsel upp. Betessläpp i juni. Äggsträngar och yngel av strandpadda sattes ut. Får att titta på och eventuellt mata skapar mervärde för både små och stora barn. Grod- och kräldjur är alltid spännande liksom fina blommor.

Agenda 21 har arbetat vidare med att stödja förskolor och skolor i deras arbete att få Grön flagg, ett synligt bevis på miljöarbetet. Agenda 21 har också initierat och arrangerat strandstädning, till glädje för alla åldrar.

Under året har skolklasser sponsrats med busskort för klassresor till till natur- och kulturupplevelser i kommunen, 46 resor företogs under 2009. En grov uppskattning säger runt 800 elever på framför allt förskolor, men även grundskolor, fick komma ut på undervisning utanför sina klassrum.

Konst på barnens villkor

Under året fick Trelleborg också sin första barnvänliga offentliga konstverk. Det var Österlenkonstnären Ralf Borselius som skapade sex varelser som efterhand placerades ut i Stadsparken. Invigningarna skedde vid flera tillfällen i form av jippon för förskolebarn. Skulpturerna har rönt stor uppskattning bland stadens juniorer och gett Stadsparken ytterligare en attraktion. Barnen på Klämmans förskola blev så inspirerade av varelserna att de som tema under våren hade just offentlig konst i Trelleborg.

Under året skapade Trelleborgs kommun som en av de första i landet, en egen profil på Facebook. Att kommunicera via sociala medier blir en allt viktigare kanal för att nå unga människor. Vid årsskiftet hade Trelleborgs kommun 650 vänner på Facebook.

Byggnadsnämnden

Förenta Nationernas Barnkonvention och frågeställningar som rör barn och barnens bästa är ständigt närvarande under planeringsarbetet då de är en förutsättning för god stads- och samhällsbyggnad. Barnkonventionen säkerställs också genom remissförfarandet under planprocesserna.

Skolnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt Barn- och ungdomsberedningen får planhandlingar sig tillsända under samråds- och utställningstiden. När planerna ska omsättas i praktiken är det viktigt att intentionerna i konventionen finns med när det gäller exempelvis att anlägga parker, lekplatser och annat.

Under 2009 intensifierades arbetet med att ta fram en ny Översiktsplan för Trelleborgs kommun, ÖP2010. Denna är av största vikt för kommunens unga, planen pekar ut den riktning Trelleborgs utveckling kommer att få under mycket lång tid framöver. Översiktsplanen ställs ut under våren 2010 på en rad platser i kommunen för att så många som möjligt ska få möjlighet att ta del av förslagen.

Räddningsnämnden

Räddningstjänstens metod för att förverkliga intentionerna i Barnkonventionen bygger på påverkan i ett tidigt skede av de beslut som fattas i Räddningsnämnden. Det är i beredningsutskottet inför nämndens sammanträden som barns rättigheter ska tas tillvara. Om det där framkommer att beslutet verkligen påverkar barn och unga finns sedan möjlighet att lyfta upp detta till nämnden.

För att underlätta för beredningsutskottet får utsedd tjänsteman möjlighet att ge genom ärendena innan mötet. Beredningsutskottet har en stående punkt där ärenden och åtgärder som påverkar barn och barns rättigheter värderas enligt Barnchecklistan.

Räddningstjänsten medverkar också i många arbetsgrupper och forum där barns och ungas säkerhet påverkas direkt eller indirekt. Första hjälpen utbildningar och brandutbildningar är konkreta exempel på hur Räddningstjänsten arbetar för barn och unga. Första hjälpenutbildning för femåringar har fortsatt under 2009. Informationen och utbildningen ger baskunskaper inom brand och första hjälpen. Under 2009 deltog cirka 500 barn i utbildningen, totalt har cirka 1 000 förskolebarn i Trelleborg fått utbildningen som genomförs på brandstationen.

Besöket på Räddningstjänsten tar cirka en timme, en halvtimme ägnas åt lektion då man bland annat utifrån en bok går genom Bamses agerande vid en olycka. Boken får barnen med sig för att sedan kunna arbeta vidare med på

egen hand. När den teoretiska delen av besöket är klart får barnen titta närmare på räddningstjänstens och sjukvårdens fordon. Utbildningarna av förskolebarnen genomförs med stöd av Kockska Stiftelserna.

Räddningstjänsten genomför också brandutbildningar för årskurserna 2, 5 och 8. I samband med dessa åker en instruktör ut till skolan och genomför klassvisa utbildningar. För årskurs 2 omfattar utbildningen drygt en timme, för årskurs 5 en och en halv timme och för åttondeklassarna två timmar.

Vård- och omsorgsnämnden

Barns bästa står i fokus i det dagliga arbetet inom vård- och omsorgsverksamheten. Barnens synpunkter och inställning är viktiga inslag i allt arbete och de beslut som barn är berörda av. Principen om barnens bästa kommer till uttryck i både socialtjänstlagen (SoL) och lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Arbetet inom Socialförvaltningens vård- och omsorgsverksamhet berör främst funktionshindrade barn, men även barn till personer som har insatser enligt SoL och LSS. I de verksamheter som riktar sig direkt till barnen är det naturligt att sätta deras bästa i fokus. Arbetet med rutiner för att se till barnens bästa även i sammanhang där det är den vuxne som åtnjuter insatsen fortgår ständigt.

Under 2009 har barnens lek stått i fokus för verksamheten på Korttids/LSS. Trädgården har rustats upp för att inbjuda till lek. Taggiga buskar har tagits bort, stenplattor har lagts för att underlätta för barnen att cykla och hoppa hage. Nya lekredskap har införskaffats både ute och inne, specialanpassade för att vara tillgängliga även för barn med såväl fysiska som intellektuella och kognitiva funktionshinder. Personalen har genomgått fortbildning i bl.a. pyssel med småskolebarn, och personal från särskolan har föreläst för personalen på Korttids.

I myndighetsutövningen finns barnperspektivet med vid alla beslut. Stor hänsyn tas till barnets bästa vid alla beslut som rör barn. I individärenden har detta bl.a. inneburit att personlig assistans erbjudits i en större omfattning än vad som beslutats av försäkringskassan, med hänsyn taget just till barnets bästa. Ett samarbete mellan utredningsenheten inom IFO och myndighetsenheten och LSS inom VOMS har inletts rörande placerade barn med utvecklingsstörning och rörande föräldrar med utvecklingsstörning, för att säkra att den kompetens i barnavårdsärenden som IFO besitter även kommer barnen med insatser från VOMS tillgodo, och att den kompetens som finns inom VOMS rörande kognitiva funktionsnedsättningar kommer barn och föräldrar med insatser från IFO tillgodo.

Kulturnämnden

Kulturnämndens samlade verksamheter vänder sig i mycket stor grad till barn och ungdomar. Därför anpassas all verksamhet så att den ska bli så bra som möjligt för våra unga invånare.

På biblioteket drivs en omfattande barnverksamhet med två barnbibliotekarier och samverkan med kommunens skolbibliotek. Skolbiblioteksverksamheten i Skegrie och Gislöv fungerar utmärkt.

Barnverksamheten har bland annat omfattat 6-årsbesök, regelbundna bokprat för skolklasser, 5-årsparad, föräldramöten, undervisning av förskolans bokombud.

Alla landsbygdsskolor får biblioteksservice via bokbussen.

Museet driver sina museiklubbar och guideade elevbesök på alla institutionerna. Två museipedagoger finns anställda. Museet har haft 3 279 guideade elevbesök och Axel Ebbes Konsthall 1 535.

Museets gedigna och mycket omfattande pedagogiska verksamhet riktar sig till barn och ungdomar såväl i Trelleborgs kommun som i Skurup, Vellinge och Svedala,

Även på Trelleborgens drivs en omfattande pedagogisk verksamhet. Dessutom tillkommer diverse arrangemang och projekt som riktar sig till våra yngre medborgare.

Nya ämnen på Kulturskolan kommer kommunens barn och unga tillgodo.

Lyhörddheten mot de ungas önskemål är av största vikt. Under året har verksamheten flutit på bra med undervisning och totalt har 80 framträdanden genomförts. Skolan har utvecklats med de nya ämnena film och drama vilket gör att Trelleborgs barn och unga får en större möjlighet att pröva på ett ännu bredare kulturutbud.

I Parken pågår ständiga aktiviteter riktade för barn och unga och dessutom vid många tillfällen med unga aktörer.

Inom Kulturförvaltningen har en person (producenten) särskilt ansvar för barn- och ungdomskulturfrågor.

Tillsammans med fritidsgårdarna anordnades musikkonserter rock/pop med mera i Parken. Lokala band fick möjlighet att spela på scen inför publik.

Varje år genomförs UKM med stor framgång.

Även via föreningsbidrag och samarbeten med t.ex. studieförbund och andra aktörer genomförs årligen en mängd olika kulturprojekt som är direkt riktade till barn och ungdomar.

IFO-nämnden

Enligt barnkonventionen ska politiker, myndigheter och domstolar alltid tänka på vad som är bäst för barn. Principen barnens bästa är förankrad i all lagstiftning som rör barn och kommer även till uttryck i socialtjänstlagens 1 kap 2 § " När åtgärder rör barn skall det särskilt beaktas vad hänsynen till barnens bästa kräver". Dessa bestämmelser svarar mot innehållet i artikel 3 i FN:s barnkonvention.

I sina inriktningsmål anger IFO-nämnden att "vid åtgärder som rör barn ska omtanke om barnets bästa alltid stå i förgrunden." Verksamheten arbetar kontinuerligt med att utveckla detta övergripande mål.

Under 2009 har detta skett bland annat inom följande område:

BBIC (Barns behov i centrum)

Alla utredningar gällande barn görs enligt utredningsmodellen BBIC. Modellen är framtagen och rekommenderas av Socialstyrelsen. Syftet med BBIC är att stärka barnperspektivet och delaktigheten för barn och deras familjer. Visionen med BBIC är att barn som är i behov av socialtjänstens insatser ska ha samma möjligheter som alla andra barn. Detta stämmer väl överens med artikel 2 i barnkonventionen som bland annat nämner att alla barn är lika mycket värda, barn ska inte diskrimineras och att föräldrarnas ekonomi inte ska vara avgörande för barns förutsättningar.

Barnsamtal

Innehållet i artikel 12 i barnkonventionen beaktar att barnens synpunkter och inställning är viktiga inslag i allt arbete och alla beslut som barn är berörda av. IFO-nämnden genomför barnsamtal i alla utredningar gällande barn som görs med stöd av Socialtjänstlagen, Lagen om vård av unga samt Föräldrabalken.

Barn placerade i familjehem/Institution

Artiklarna 19-21 i barnkonventionen beskriver barns behov av skydd och placering utanför hemmet. Socialtjänsten arbetar alltid främst för att barn ska ges möjlighet att växa upp med sina föräldrar men ibland krävs att barn placeras utanför hemmet för att deras rätt till skydd ska kunna garanteras.

Arbetet inom nämnden är till mycket stor del inriktat på barn, både i individuella kontakter och i gruppverksamheter. Metoder för att betona barnets bästa kommer även fortsättningsvis prioriteras inom nämndens verksamhet.

Gymnasie och vuxenutbildningsnämnden

Beslut som tas i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska ha barn och ungdomars bästa i fokus, oavsett om de är under eller över 18 år. Eftersom många som studerar inom gymnasie- och vuxenutbildningen är över 18 år finns även andra former av elevdemokrati.

De studerande involveras i en mängd ärenden som inte nödvändigtvis är ärenden som beslutas i nämnden. I det pedagogiska förändringsarbetet som pågår inom gymnasie- och vuxenutbildningen ges studerande möjlighet att yttra sig, bland annat genom elevråden som delges föredragningslistan till nämndens sammanträden. Synpunkter från elever fångas därtill upp i de sammanhang behov finns, som till exempel genom elevernas aktiva deltagande i de lokala skyddskommittéerna och i skolkonferenserna.

Generellt gäller för alla studerande att frågor som handlar om elevdemokrati och delaktighet i skolfrågor tas upp med rektor, som får avgöra hur frågorna hanteras vidare.

Viktigt är att understryka att elevernas delaktighet är ett område som är prioriterat, med Barnchecklistan som en del, och även klar uttalat genom gymnasiets vision och mål där eleven står i fokus.

Studeranderepresentanter är välkomna att närvara vid nämndsmöten. Tyvärr har intresset från elevernas sida inte varit så stort som önskat från nämndens sida.

Andra former av elevengagemang i frågor som rör eleverna mer specifikt och direkt har diskuterats under året, bland annat i den centrala skyddskommittén vilket lett till att det under året har utbildats och inrättats elevskyddsombud på samtliga program.

Ungdomsberedningen får alltid ta del av nämndens handlingar och under året har gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden inrättat referensklasser för att ytterligare bredda de studerandes inflytande. Två ärenden som initierats av nämnden under 2008 och in i 2009 har bevakats speciellt av denna representation i inflytande. Det gäller utredningarna sms mot skolk och inrättande av Surfzoner som avgjordes under andra kvartalet 2009. Ett beslut som togs av nämnden att inrätta måltidsavgift för gymnasieelever orsakade häftiga protester och diskussion från elevernas sida under hösten 2009. Nämnden mötte upp elevernas synpunkter med extra informations- och diskussionsmöten.

Miljönämnden

Miljöförvaltningen/miljönämnden har under år 2009 arbetat med ett antal projekt som innebär att barnens situation förbättras omedelbart eller på sikt. I miljönämndens målstyrning och verksamhetsplan 2009 framgår att mycket av miljöförvaltningens arbete och projektarbete berör barn och ungdomar.

Miljöförvaltningen handlägger årligen med anledning av klagomål på olägenhet av fukt i bostäder, mögel, värme, kyla, drag, buller, vedeldning och djurhållning ett stort antal bostadsärenden med råd eller krav på åtgärder.

Miljöförvaltningen bedriver ett stort miljötillsynsarbete enligt miljöbalken. Under år 2009 har bedrivits tillsyn vid siloanläggningar, fjärrvärmeanläggningar, halm- respektive flispannor, mekaniska verkstäder, fiskehamnar och golfbanor. Arbetet med att förbättra miljön i Trelleborgs kommun berör i hög grad barn och ungdomar.

Många av miljönämndens arbetsområden berör barn och folkhälsa och redovisas i rapporter såsom t.ex. luftkvalitén, buller, strålmiljön, livsmedelshygien, boendemiljön, piercing, solarier, förskolor m.m.

Miljöförvaltningen har deltagit i Miljösamverkan Skånes arbetsgrupp om den nya kemikalielagstiftningen REACH. Särskilt viktigt är varor som barn kommer i kontakt med.

Miljöförvaltningen har fortsatt arbetet med att fatta beslut om inventeringar av PCB i byggnader som utförts under 2009. Några fastigheter har sanerats. Sanering av PCB gynnar barn och ungdomar.

Miljöförvaltningen har under 2009 deltagit i Kemikalieinspektionens nationella samarbetsprojekt "Kemikalier i detaljhandeln 2009-2010 (KID 0910)". Femton livsmedelsbutiker och stormarknader har inventerats med avseende på klassificering och märkning, barnskyddande förslutningar och kännbar varningsmärkning hos kemiska produkter. Ca 100 st produkter med brister har rapporterats till Kemikalieinspektionen.

Arbete med lokalt mål för - Giftfri miljö- har påbörjats med utarbetande av miljömålsdokument. En arbetsgrupp har startats med representanter från kommunens förvaltningar, som lämnar synpunkter på miljömålsdokumentet. Arbete pågår för att färdigställa dokumentet. En delgrupp, "Livsmedelsgruppen", har arbetat med den centrala upphandlaren i kommunen för att införa inköp av ekologiska livsmedel i offentliga verksamheter, såsom skolorna, förskolorna och äldreomsorgen. Kommunfullmäktige i Trelleborgs kommun har beslutat om de mål, som ska gälla för införandet. "Livsmedelsgruppen" har under 2008 tagit fram en handlingsplan, och har under 2009 infört inköp av bl.a ekologisk mjölk. Målet för 2009 var 10 %, men under 2009 var redan 12.5 % av inköpen av livsmedel ekologiska.

Miljönämnden har under 2008 påbörjat arbetet med att ta fram en policy för spridning av bekämpningsmedel i Trelleborgs kommun. Arbetet syftar till att på sikt säkra dricksvattentillförseln både för vuxna och barn.

Miljöförvaltningen arbetar tillsammans med Agenda 21 fortsatt att arbeta i ett kretsloppsprojekt vid Bastionsskolan för bl.a förbättring av de olika utbildningsprogrammets avfallshantering. Bastionsskolan har fortsatt att arbeta med Grön Flagg och rökfri skola under 2009.

Miljöförvaltningen har samarbetat med Agenda 21 i frågan om miljöanpassad upphandling av bl.a städkemikalier i förskolor och skolor.

Ett våtmarksprojekt med information, utbildningar, inventering av lämpliga områden för framtida våtmarker med mera för att stimulera markägare till att anordna fler våtmarker i kommunen har bedrivits. Arbetet har prioriterats efter att medel för uppsökande verksamhet och planering av våtmarker tilldelats kommunen från länsstyrelsen. Det största arbetet är det nyligen igångsatta våtmarksprojektet med vattendragsrestaurering i Tullstorpsåns avrinningsområde. Ett av målen är att öka vistelsen utomhus genom att hjälpa allmänhet, särskilt barnen, att hitta och utnyttja lättillgängliga naturområden. Ett annat mål är att öka barnens, skol- och förskolepersonalens, fritidsledares och allmänhetens kunskaper om natur och miljö.

Miljöförvaltningen deltar i folkhälsosamordnarens allergiprojekt i skolor och förskolor. Allergirond har utförts i ett antal skolor och förskolor. Projektet syftar till att förankra allergironden i skolornas rutiner, öka kunskaperna om allergier hos barn samt att förankra allergironderna i skolornas egenkontroller. Miljöförvaltningen har deltagit i allergironder på Väståkraskolan i Anderslöv, Serresjöskolan, Klöverns förskola, Öster Järs förskola,

Miljönämnden har i olika sammanhang påtalat vikten av det "grönas" betydelse för hälsan, välbefinnandet och för möjligheten till rekreation. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp för framtagande av natur- och kulturplan har startat, där miljöförvaltningen aktivt deltar. En dialog har förts angående utveckling av ridstigar i kommunen.

Skolnämnden

Inledningsvis kan liksom för tidigare år konstateras att skolnämnden och dess förvaltning utifrån ansvarsområdet har till huvuduppgift att svara för barn och ungdomars lärande från förskolan upp t.o.m. grundskolan och ska då naturligt beakta barnperspektivet och därmed ha barnets bästa i fokus. Detta kommer inte minst till uttryck i den skolplan, som kommunfullmäktige antog den 25 februari 2008 på förslag från skolnämnden. Skolplanen, som gäller för åren 2008-2010, beskrevs också i Barnbokslut 2008.

Skolförvaltningen fick en ny ledningsorganisation fr.o.m. den 1 januari 2009. Utgångspunkter för översynen var att nå högre måluppfyllelse hos eleverna genom att bl.a. underlätta rektorernas möjligheter att leda den pedagogiska verksamheten ur ett helhetsperspektiv. Ledningens viktigaste uppgift är att uppmuntra, stödja och underlätta för medarbetarna att ha fokus på sitt huvuduppdrag, nämligen att arbeta med barns och elevers lärande.

Uppföljning av barns och elevers delaktighet och inflytande redovisas varje år i den kvalitetsredovisning, som kommunen ska upprätta. Den ska omfatta såväl kommunalt bedriven skolverksamhet som kommunalt bedriven förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Kvalitetsredovisningen för 2009 är under utarbetande och kommer efter fastställande senare under 2010 att publiceras på kommunens hemsida.

Skolnämnden behandlade på våren projektet "Renare och schysstare skolor". Beslut om projektet och bidrag till detta fattades av kommunfullmäktige 2008. Skolorna skulle i projektet under året tävla mot varandra när det gäller att hålla skolan ren från klotter och skadegörelse (fysisk arbetsmiljö) och förbättra möjligheterna till kamratskap samt att hålla skolan fri från mobbning och trakasserier (psykosocial arbetsmiljö). Nämnden betonade vid sin behandling av ärendet vikten av skolornas elevråd skulle få delaktighet i genomförandet, vilket också blev fallet.

Skolnämnden behandlade i oktober 2009 ett remissförslag till trafikstrategi för Trelleborgs kommun och uppdrog då genom sitt presidium åt skolförvaltningen att remittera förslaget till rektorerna för vidarebefordran till elevråd och föräldraråd (motsv.) för synpunkter.

Skolnämnden har i sina yttranden över olika planärenden under året och även tidigare år beaktat barnperspektivet och påpekat vikten av att behovet av förskola och skola beaktas genom hela planprocessen och att trafiksäkerhetsaspekterna beaktas vid all planering.

Skolnämnden fick i december 2009 bl.a. information om resultatet av en enkätundersökning om delaktighet och inflytande i politiken för Trelleborgs ungdomar. I undersökningen deltog elever från ett antal s.k. referensklasser. Inom grundskolan finns det än så länge referensklasser på Fågelbäcksskolan och Väståkraskolan.

Lizian Kyreus, barnkonventionssamordnare, och Ellen Gustafsson, studerande på Malmö högskola och praktikant hos Lizian Kyreus, stod för informationen.

Barnchecklistan fylls liksom tidigare i vid behov i samband med olika ärenden. Sedan ett antal år tillbaka har också kallelser/föredragningslistor till skolnämndens sammanträden skickats till rektorerna, som kan vidarebefordra dessa till skolornas elevråd. Syftet är att låta elevråden få reda på vilka ärenden som är aktuella och kunna få möjlighet att ställa frågor och få information om ärendena genom att kontakta nämndens sekreterare. Under 2009 framkom dock inga frågor från elevrådets sida.

I lokala skolfrågor ska dock elevråden i första hand vända sig till respektive rektor, som avgör hur frågorna hanteras vidare.

Barnens åsikter kom under året fram bl.a. genom mentorsamtalen, som hålls var 14:e dag. Barnens och elevernas synpunkter beaktades och beaktas naturligt på olika sätt även i den dagliga verksamheten på skolor och förskolor.

Eleverna har varit och ska på olika sätt var delaktiga i arbetsmiljöarbetet ute i verksamheten.

Ytterligare information om barnperspektivet inom verksamheterna framgår av skolplanen och kommunens kvalitetsredovisning samt av skolornas egna kvalitetsredovisningar. Skolnämndens budget för 2009, tertialbokslut och årsbokslut för 2009 är exempel på andra viktiga informationskällor.

Fastighetsnämnden

Barnchecklistan har tillämpats vid nedanstående projekt under året. Generellt hanteras kontakten och informationsutbytet med barn och föräldrar genom beställande förvaltnings försorg.

Uddens förskola

Tillbyggnad av två avdelningar samt utökning av utemiljö.

Verksamheten har medverkat under hela projektet och haft stort inflytande på den slutliga utformningen. Bland annat har förskolan utrustats med utesovplatser och kreativ utemiljö.

Förskolepaviljonger inom Skegrie 41:1

Under våren installerades två avdelningar i förhyrda paviljonger. Detta arbete har även omfattat nyanläggning av utemiljö samt parkering, förrådsbyggnader m.m. Inredning i paviljonger har helt utförts av verksamheten med barnens bästa för ögonen.

Planering och utförande av utemiljö har gjorts i nära samarbete för att skapa en kreativ och utvecklande utemiljö med bl.a. lekskulpturer och stora friytor

Ny förskola i Skegrie

Projektering för en ny förskola på sex avdelningar inom Skegrie utfördes under året.

Arbetet har bedrivits i nära samarbete med verksamheten och stor vikt har lagts vid att skapa tilltalande och kreativa ytor för barnen såväl inom som utomhus.

Liljeborgsskolan - renovering, ombyggnad och tillbyggnad

Omfattande renoverings, ombyggnads och tillbyggnadsarbeten har utförts.

Arbetena syftar i första hand till att skapa plats för ett ökat elevantal men även att skapa en mer pedagogisk skolmiljö.

Stor vikt har även lagts vid att skapa en mer tilltalande och kreativ utemiljö då inga större insatser på detta område har gjorts sedan skolan byggdes på 1950-talet.

Elever har medverkat aktivt med förslag och önskemål som sedan i möjligaste mån har arbetats in i projektet.

Liljeborgsskolan – ny sporthall

Nybygge av sporthall inom Liljeborgsskolans område har utförts under året.

Denna kommer att utnyttjas under både skoltid och fritid. Sporthallen består av en stor hall med handbollsmått som även kan delas in i två mindre hallar samt en mindre aktivitetshall. I anslutning till den nya sporthallen finns det även föreslaget en s.k. kombiplan med konstgräs för utomhusaktiviteter.

Även här har elever medverkat aktivt med förslag och önskemål som sedan i möjligaste mån har arbetats in i projektet. Kombiplanen är t.e.x. en direkt följd av dessa förslag.

Ljunggrenska skolan

Tillbyggnad på ca. 400 kvadratmeter har utförts. Denna syftar i första hand till att ge plats för ett ökat elevantal men även att skapa en mer pedagogisk skolmiljö. Akustikförbättrande åtgärder i matsalen har utförts.

Verksamheten har medverkat under hela projektet och haft stort inflytande på den slutliga utformningen.

Pilevallsskolan

Projektering för ombyggnad av C och D byggnaderna inom Pilevallsskolan.

Byggstart för projektet beräknas till januari 2011. Verksamheten har medverkat under hela projektet och haft stort inflytande på den slutliga utformningen.

Söderslättsgymnasiet Hus A

Projektering och upphandling för ombyggnad av A byggnaden inom gymnasiet har utförts under året. Byggstart för projektet beräknas till våren 2010. Verksamheten har medverkat under hela projektet och haft stort inflytande på den slutliga utformningen

Gasverket – Ungdomens hus

Installation av ny ventilation, brandsäkring med tillhörande byggåtgärder har utförts, arbetena färdigställdes sommaren 2009. Verksamheten har medverkat under hela projektet och haft stort inflytande på den slutliga utformningen.

Tekniska nämnden

Tekniska förvaltningens ansvar är att fullgöra nämndens uppgifter och ansvar för frågor i kommunen beträffande allmän platsmark, trafikens infrastruktur, väghållning, småbåtshamnarna, torghandel, renhållning, vattenförsörjning, avloppshantering, energiförsörjning, kommunens fiberkabelnät samt mät- och kartverksamhet.

En stor del av verksamheten som tekniska förvaltningen bedriver berör samtliga invånare i kommunen och därigenom även barnen. Den tekniska verksamheten är till stora delar en grundläggande förutsättning för annan kommunal verksamhet som direkt berör barn som till exempel den verksamhet som bedrivs av skol- och socialförvaltning.

Förvaltningen har under året bedrivit utredningsarbete avseende att ytterligare förbättra trafiksäkerheten för de oskyddade trafikanterna i kommunen med två strategiska inriktningar:

- konfliktrisker mellan oskyddade trafikanter och fordon i det övergripande vägnätet
- trafiksäkerhet för elever i omedelbar anslutning till kommunens skolor och förskolor

Kommunfullmäktige beslutade 19 oktober att anslå 2,5 miljoner kronor för investering i trafiksäkerhetsåtgärder.

Kommunledningen har utarbetat en trafikstrategi för Trelleborg där bland annat föreslås hastighetsbegränsning i innersta centrum från 50 km/h till 40 km/h. Trafikstrategin kommer att antas av kommunfullmäktige under 2010. Sänkningen av hastigheten kommer att minska skaderisken för alla trafikanter inom centrum.

Kommunfullmäktige beslutade 15 juni att anslå 2,75 miljoner kronor för investering i utbyggnaden av en cykelväg mellan Trelleborgs centralort och Skegrie. Cykelvägen har varit länge varit ett önskemål samt kommer att främja cykeltrafiken och trafiksäkerheten för de boende i Skegrie. Projektet färdigställs under 2010.

En ny lekplats har tillkommit inom exploateringsområdet Västervång.

Tekniska förvaltningen har prioriterat ombyggnad av lekplatserna: Stadsparken och Täppan (vid Köpingseskolan) i Trelleborg, Söderängen i Skegrie samt Fuglie. Viktiga argument för dessa investeringar har varit att lekplatserna har föråldrade, nedgångna lekredskap och bristande säkerhet. Målsättningen är att förbättra standarden och miljön och därmed lekvärdet på lekplatserna i området samt att öka tillgängligheten för funktionshindrade.

Smygehamns byskola har fått en renoverad och förstärkt lekmiljö för att stimulera den fysiska aktiviteten och därmed inläringen. Delar av lekmiljön har blivit tillgänglighetsanpassad.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden ska i sin verksamhet prioritera barn- och ungdomar. En del verksamheter riktar sig direkt till barn- och ungdomar medan andra indirekt kommer barn och ungdomar till godo, detta främst i form av bidrag till föreningar som bedriver ungdomsverksamhet och genom tillhandahållande av lokaler för idrottsändamål. Vid halvårsskiftet överfördes Ungdomsenheten från kommunstyrelsen till fritidsnämnden vilket bland annat innebär att fritidsgårdarna inryms i verksamheten.

Fritidsnämnden tillämpar nolltaxa för föreningsverksamhet som bedrivs för barn och ungdomar upp till och med tjugo år.

Kul-i-5 anordnades under sportlovsveckan i samarbete med ungdomsföreningar och kulturförvaltningen. Kommunens skolelever erbjöds ett flertal aktiviteter. Buss hämtade och lämnade eleverna från ytterområdena.

Vid sport- och höstlov hade Badhuset och Ishallen utökat öppethållande. På Badhuset finns också möjlighet att boka barnkalas.

Barnens Vasalopp anordnades för förskolebarn i februari på Stortorget.

Sommarsimskola genomfördes i tre veckor på Badhuset för nybörjare från och med sju år. Busstransporter ordnades för barn boende utanför centralorten.

Funcamps anordnade fem dagars dagläger med olika aktiviteter på Östervångsstadion i juli månad för barn i åldern sju till tolv år.

Höstlovsaktiviteter arrangerades på Söderslättshallen vecka 44.

Under året har flera större arrangemang förutom sport- och höstlovsaktiviteter genomförts på ungdomsgårdarna.